

Victoria ja South Australia 1.12.-16.12.2017

Tuukka & Ulla Pahtamaa

1.12. perjantai. Laskeudumme Tullamarinen kansainväliselle kentälle, saamme matkatavarat ja menemme hyvin järjestettyyn taksijonoon. *Mutaharakat* toivottavat meidät tervetulleiksi runsas viisi vuotta sitten tutuksi tulleella ”piivii”-huudoillaan. Melbournen taivas on pilvien peitossa ja on verraten viileää. Taksikuski kertoo, että edellisen viikon lämmin keli on muuttunut kylmäksi ja sateiseksi. Parin päivän aikana vettä on tullut paljon. Illalla hotellilla Travelodgessa TV-uutiset kertovat, että Victorian osavaltion koillisosissa on ollut ennätysstateita, paikoin on satanut enemmän kuin koskaan mitatun historian aikana. Tulvavedet ovat peittäneet alleen jokilaaksojen rakenteita. Sateinen sää jatkuisi vielä viikonloppuna. Melbournessakin sataisi, mutta vähemmän.

Jalkaudumme tutustumaan kaupunkiin. Hotellimme on mukavasti Yarra-joen etelärannalla Southbankin alueella. Kävelysillalta näemme keskustan korkeat pilvenpiirtäjät. Jokunen *juovanaamasorsa* uiskentelee joella. *Hopealokkeja* lentelee yläpuolellamme. *Punahelttamesikoita* ja *pikkukorppeja* näimme jo taksimatalla, samoin *pihamainoja*, *kottaraisia* ja *varpusia*.

3.12. sunnuntai. Edelleenkaan ei ole erityisen lämmin, vaikka aurinko kyllä välillä näyttäytyy. Ajoittain on tuulenpuuskia. Melbournen Royal Botanic Garden on upea, kuten oli runsas viisi vuotta sitten Sydneyn vastaava puutarha. Täällä on ehkä hieman enemmän alkuperäisen kaltaisia metsän osia, erityisesti sademetsäalue on hieno, joskaan ei erityisen laaja. Infotaulu kertoo, että eukalyptuslajeja on yli 700. Ne ovat sopeutuneet vähäravinteiseen maaperään sekä kuumaan ilmastoon ja metsäpaloihin. Puutarhalta lajilistaan kertyvät mm. upeasti soinnittelevat *kellomesikot*, 3 nurmikolla kaivelevaa *idänkoukkukakadua*, pari *kultatöyhtökakadua*, 15 *sateenkaariluria*, *isonauraja*, muutama *naamiosilkkimaluri* ja *pikkuhelttamesikko*, *huiluväris* ja *huilukorppi*, muutamat *tuhkaviuhkot* sekä *hopearillit*. Lammikoiden reunaruohostoissa laulelee pari *australianrastaskerttusta*. Kosteikkolajeja edustavat *mustajoutsenet*, *lyijy-* ja *juovanaamasorsat*, *australiantavit*, *australianuikut*, neljä merimetsolajia (*merimetso*, *mustamerimetso*, *australianmerimetso* ja *kaunomerimetso*), *tummalieju-*, *sulttaani-* ja *nokikanat* sekä *hopealokit*. Päivän jälkeen olemme nähneet Melbournessa 41 lintulajia. Illallisen nautimme tutussa hyväksissä havaitussa Blue Trainissa Southbankillä.

Juovanaamasorsa ja kellomesikko Royal Botanic Garden, Melbourne.

Pikku- ja punahelttamesikko Royal Botanic Garden, Melbourne.

Sateenkaariluri ja idänkoukkukakadu, Royal Botanic Garden, Melbourne.

4.12. maanantai. Aamiaisen aterioimme vielä Travelodgessa. Sen jälkeen pakkaudumme taksiin ja suuntaamme Britzin autovuokraamoon, joka sijaitsee Melbournen länsiosissa. Matkailu-auto on tuttu ja sen ajettavuus hyvä. varustaudumme alkavaan viikkoon totutusti hankkimalla ruokaa Woolworthista. Tomtomini käytönkin jo osaamme. Navigoimme Geelongin suuntaan **You Yangs Regional Parkiin**. Aluksi länteen suuntautuvalla Highwayllä on liikennettä kovasti. Kääntyessämme etelään, autojen määrä vähenee. *Haarahaukkoja* näkyy matkalla. Pysähdymme puiston alkuosalla ja teemme pienen kierroksen jalan. Löydämme pari *mutavarista* ja *huilukorppipoikue* liikuskelee eucalyptuksissa. Paikalla on myös ensimmäinen *nokihuilukorppimme*. *Naamiokäpinkäinen* lentelee lähistöllä. *Kultavatsaviheltäjät* pitävät kovaa meteliä. Pikuparvi *ruso-otsamalureita* lentelee puustossa ja *kultamaluri* äänтелеe.

Jalkaudumme patikoimaan. Parvi *keltaperämalureita* etsii ravintoa pensaissa ja maassa. *Sinikurkkumalureiden* hentoa sipinää kuuluu sieltä täältä. *Timanttihelmikkäät* soinnuttelevat monin paikoin ja joukossa on myös *metsähelmikäs*. Kauempaa laulelee kaihoisasti *rastasviheltäjä*. *Australianpikkukotka* ja *ruskojalohaukka* lentävät ylitsemme. Lounainen taivas tummenee. Kii-rehdimme takaisin autolle lähestyvän saderintaman alta. Sade ei kuitenkaan saavuta meitä, vaan sivuuttaa kukkulan. Aterioimme lounaan autossa. Siirrymme vielä toiseen paikkaan, mutta sateen uhan vuoksi emme etene kauaksi autosta. Lopuksi nautimme vielä ulkoilmakahvit.

Iltapäivällä ajamme Geelongin suuntaan. Tietöiden vuoksi autot ruuhkautuvat. Tienvarren kosteikolla näkyy runsaasti lintuja. Ruuhkan vuoksi pysähtymismahdollisuutta ei kuitenkaan ole. Ajamme **Lake Lorne Reservelle**. Asutuksen ympäröimä suurehko järvi osoittautuu hyväksi

lintupaikaksi. Runsaat sateet ovat nostaneet järven vedenpintaa ja se on tulvinut ympäröiville kevyenliikenteen väylille. Paikalla on toivomiamme *tuhkasorsia* ainakin 10, mutta niiden lisäksi saaren rantakasvillisuuden lomaan saattaa jäädä huomaamattomia. Linnustossa on myös kymmeniä *lyijysorsia* ja *australiantaveja*, kolme *mustaniskauikkua*, kaksi *australianuikkua* ja *liuskanokkasorsaa*, *australianlapasorsapari* sekä viisi *australianpelikaania*. *Australianpyhä-* ja *poutaiibiksiä* on kumpiakin muutamia. Merimetsoja edustavat *musta-*, *australian* ja *kaunomerimetsot*, rantakanoja puolestaan *tummalieju-*, *sulttaani-* ja *nokikanat*. Yritämme kiertää järven lenkkipolkua, mutta se ei onnistu, kun runsaiden sateiden vuoksi tulvavesi on katkaissut reitin.

Mustaniskaukku ja tuhkasorsia Lake Lornella.

Poutaiibis Lake Lornella ja valkosilmämesikko Bellarine Holiday Parkissa.

Hyvien havaintojen jälkeen ajamme läheiseen **Bellarine Holiday Parkiin**, joka on uudehko hyvin varusteltu leirintäalue. On edelleen koleaa. Porukkaa on varsin vähän. Pulahtamme rakennuksen sisällä olevaan suureen ja lämpimään uima-altaaseen. *Sinikurkkumalurit* hyörivät pensasaidoissa. *Naamiohyypät* huutelevat nurmikolla. *Valkosilmämesikot* nauttivat eukalyptuksen kukilla. Illalla leirin yli lentää *mustakakadu* komeasti huudellen. Tähtitaivas ja kuu luovat tunnelmaa.

5.12. Tiistai. Yö on kylmä, vain +8 astetta. Auton sähköinen lämmitin on sen verran kovaääninen, ettei sitä voi pitää päällä läpi yön. Laitamme sen sijaan lisää vaatetta ja peittoja. Aamulla kiertelen leirillä. Alkuperäisiä australialaisia lajeja näkee selvästi enemmän kuin Uudessa-Seelannissa sikäläisiä alkuperäisiä lajeja, toki vieraslaji *kiuru* laulaa reippaasti täälläkin. Uutena lajina parvi *savanniparatiisikajjoja* lentää yli. Nuorissa eukalyptuksissa ruokailee useita *valkosilmämesikoita*. Pikkulammelta löytyy 4 *kääpiöhuittia*.

Aamiaisen jälkeen ajamme **Point Lonsdalelle**. *Mustapyrstömesikoita* liikuskelee rantapusikoissa. Karikolla on joukko merimetsoja, joista osa on harvinaisia *tasmanianmerimetsoja* ja loput *kaunomerimetsoja*. *Isosirriparvi* lentää meren yllä. Räyskä partioi rantaviivaa. Jatkamme matkaa **Queenscliffin Swan Baylle**. Lintuja on tavattoman paljon, mutta näemme niistä hyvin vain osan, sillä vesialue on laaja. Kirjaan lukemia: *mustajoutsenia* 350, *australiantaveja* 1000, muutamia *australianpelikaaneja*, *kaunomerimetsoja* 100, *australianmerimetsoja* 50, *mustamerimetsoja* 10, *valkonaamahakaroita* 40, *jaloheikaroita* 30, *valkopäähaikara*, *australianpyhäiibiksiä* 20, *poutaiibiksiä* 20, *australiankapustahaikaroita* 2, *ohotankuoveja* 20, *lampi-vikloja* 6 ja *valkoposkitiioja* 300. *Australiannuolihaukka* lentää läheltä ohitsemme. Nautimme termoskahvit rantarinteen penkillä.

Point Lonsdalen majakka ja Swan Bayn australiapelikaani.

Mustapyrstömesikko Point Lonsdalella ja mustapäätylli Griffith Islandin illassa.

Käymme Woolworthissa täydentämässä ruokavarantoamme. Samaan aikaan suuri *australianpelikaaniparvi* kiertelee Swan Bayn suunnalla. Suuntaamme ajon **Point Addisille**. Saavumme avoimelle niemelle keskipäivällä. Edessämme avautuu Point Addis Marine National Park. Victorian rannikosta 5 % sisältyy mereisiin kansallispuistoihin. *Isosukasmaluri* laulaa saapuesamme pensastossa ja ilmestyy tovin jälkeen pomppimaan asfaltille. Paikalla on muitakin isosukasmalureita, laulu kantautuu ajoittain ja usein näemme lintujen vain lennähtävän pensastossa.

Jatkamme matkaamme Great Ocean Roadilla. **Anglesea Flora Reservellä** jalkaudumme eukalyptusmetsään, joka on kuitenkin varsin hiljainen: löydämme vain *kookaburran* ja muutaman *ruso-otsamalurin*. Ajamme illaksi **Lorne Foreshore Holiday Parkiin**. Kiertelen hieman ympäristössä. Uutena lajina löydän eukalyptuksista kaksi *punakulmamesikkoa*. Näitä runsaampana esiintyy kuitenkin tuttuja *valkosilmämesikoita*. paikalta löytyvät ehkä hieman yllättäen reissun

ainoaksi jäävät *oliivituliperät*, lajihan oli yleinen viisi vuotta sitten New South Walesissa. Melbourneen ympäristössä yleisenä vieraslajina esiintyviä *pihamainoja* emme näkisi tämän päivän jälkeen kymmeneen päivään ennen kuin palaisimme takaisin Melbourneen. *Mustakakadut* huutelevat upeasti illalla.

6.12. Keskiviikko. Aamuvarhaisella lähdän kävelemään ylämäkeen Allenvaleen. *Mustakakadut* huutelevat nytkin. *Kultatöyhtökakadut* lennähtävät eukalyptuksen latvaan tervehtimään aamurinkoa. Allenvaleen laaksossa eukalyptuksen latvukseen lennähtää puolestaan uutena lajina kaksi *kekälekakadua*. Ne viihtyvät siinä tovin ja jatkavat matkaansa. Tien alkuosalla on työmiehiä ja työkoneita menossa työmaalleen metsään. Porukka sulkee portin takanaan ja häipyy näkyvistä. *Kultavatsaviiheltäjät* soinnuttelevat eri puolilla. Komeat *australiankuningaskaijat* ruokailevat matalissa puissa. *Punaroselloja* on hieman korkeammalla. Muitakin tuttuja lajeja runsaan viiden vuoden takaa on nyt ensimmäisen kerran: *viuhkakäkien* pikkukuovimainen kutsuhuuto kantautuu tuon tuostakin, *sademetsäkiipijöitä* ja *keltaoliivisieppoja* on joitakin ja *satiinilavastajanaaraita* löytyy kolme. Uusi laji on korkealla eukalyptuksen latvuksessa hyörivä *mustakurkkumesikko*. Kaksi huhuilevaa *tiheikköpensaskyyhkyä* ovat myös uusia. Korkeat eukalyptukset luovat erityisen kiehtovan metsän tunnelman. Tästä olisi hyvä jatkaa patikointia syvemmälle metsän kätköihin. Paikka tallentuu mielenmaisemaksi ja palaisin tänne usein myöhemmin. Kenties silloin jatkaisin polkua kohti uusia löytöjä eukalyptusmetsän kuiskiessa ääniään.

Australiankuningaskaija ja isonauraja Lornessa.

Aamiaisen jälkeen ajamme ylemmäksi **Erskine Fallsille**. Etenemme muutamia kilometrejä, kunnes tie kääntyy oikealle. Liikennemerkkin mukaan ausuntovaunuyhdistelmällä ei tule ajaa eteenpäin. Kapeampi, mutta edelleen päällystetty tie laskeutuu jyrkkänä. Meillä on isohko ja verraten raskas ajoneuvo. Asfalttitie on hieman kostea ja tie vain jyrkkenee ja alkaa mutkitella. Pysähdyn jyrkän mutkan yläpäähän ja peruutan auton sivuun. Jätämme auton tienvarteen parkkiin ja jalkaudumme. Tovin kuluttua saavumme alhaalle putousten parkkipaikalle. Metsän siimeksessä raakkuu 3 *tasmaniankorppia*. Jyrkkä polku johtaa parkkipaikalta viehättävän putouksen äärelle. Ympärillä kasvaa runsaasti tuuheita puusaniaisia. Pieni puro solisee putouksilta alaspäin. Maastosta näkee, että sadekausina siinä virtaa selvästi enemmän vettä kuin nyt. Viivähdämme varjoisassa purolaaksossa putousta ihastellen.

Kapuaamme hiljalleen tietä takaisin ylöspäin. *Naskalivyömesikko* liikuskelee puissa. Sekin on tuttu runsaan viiden vuoden takaa ja jää reissun ainoaksi. *Keltaoliivisieppoja* ja *viuhkakäki* esiintyvät täälläkin, niitä emme enää myöhemmin näkisi. *Sademetsäkiipijät* kuuluttavat itsensä. Auton kääntäminen kapealla tiellä onnistuu kun useamman kerran peruuttaa ja ajaa välil-

lä hitusen eteenpäin renkaita samalla kääntäen. Palaamme rannikolle ja lähdemme Cape Otwayn suuntaan.

Käännyimme päätieltä **Cape Otwayn majakalle**. Tie on kapea ja verraten huonokuntoinen. Korkeassa eukalyptusmetsässä on mahdollisuus nähdä koaloita. Tien varrella on kuitenkin niukasti pysähtymismahdollisuuksia, johon auton saisi sivuun. Lähellä niemen kärkeä pysähdymme, kun löydämme kuusi *kekälekakadua* puustosta. Jäämme kuvaamaan niitä. Hieman myöhemmin viivähdämme kuolleena töröttävien kiiltävärunkoisten eukalyptusten luona. Vaalearunkoisia lehdetömiä puita on kokonainen metsikkö. Ajamme majakan parkkialueelle. Pensastossa liikuskelee bulbulimaisesti äänteleviä *viiksilaulumesikoita*. Infokyltti kertoo, että kansallispuistoon on levitetty myrkkysyöttejä ketuille, joka on täällä vieraslaji. Koiria ja kissoja ei saa päästää puistoon. Majakkarakennus on eristetty aidalla ja sen sisäpuolelle on pääsymaksu. Emme mene, vaan säästämme aikaa tuleville kohteille.

Kekälekakadu Cape Otwaylla ja sinikurkkumaluri Great Ocean roadilla.

Palaamme päätielle ja jatkamme lännen suuntaan. Hieman ennen Princetownia äkkäämme tien varrella hyvännäköisen kosteikon, jolla on lintuja. Pysähdymme ja löydämme 3 *australianpelikaania*, 3 *keltakapusta*- ja 15 *australiankapustahaikaraa*, 3 *valkopää*- ja 7 *valkonaama-haikaraa*, 4 *jalo-haikaraa* sekä 70 *australianpyhäiibistä*. *Australiansorsapari* paistattelee päivää ruohostossa. Sorsia on paljon muitakin: *mustajoutsenia*, *lyijysorsia*, *juovanaamasorsia*, *australiansuomutaveja* ja *australiantaveja*. Erinomainen lintupaikka, jota ei löydy opaskirjastamme.

Jatkamme apostoleille. **The Twelve Apostlesin** vierailijakeskus sijaitsee päätien pohjoispuolella. Paikalla on kymmenittäin autoja, myös turistibusseja. Päätien ali johtaa kävelytie rantaan apostoleille. Sää on kerrassaan upea: aurinkoinen, vähätuulinen ja lämpöä +21 astetta. Meri on sininen. Kevyet aallot lyövät rantaan valkoisia pärskeitä. Apostolit, yksittäiset korkeat ja lähes lieriön muotoiset meren ympäröimät maasaarekkeet, jököttävät rannan edustalla ylväinä. Ne ja ympäröivä maisema on vaikuttavampi kuin etukäteen ajattelin. Massaturismikaan ei juuri nyt haittaa, ihmiset saa mukavasti rajattua kuvista pois. Edessämme aukeaa 17 km pitkä ja 7500 ha laajuinen merenalainen suojelualue, Twelve Apostles Marine National Park.

Twelve Apostlesin maisemaa.

Isosukasmaluri laulaa ajoittain rantakasvillisuuden suojassa. *Laulumesikko* esittää välillä omia sointujaan. Yhden apostolin reunahyllyillä oleilee 15 *töyhtötiiraa*. Merellä lentää muutama *aust-raliansuula*. Vierailijakeskus menee kiinni klo 17. Se on juuri sulkeutunut kun palaamme autolle ja toivomamme kahvit jäävät juomatta. Täällä lienee niin paljon kävijöitä, ettei lisärahan tarvetta ole. Matkailijoita varmaan riittäisi iltaan asti. Jatkamme hieman edemmäksi ja käännyimme rannalle uudelleen parkkiin. Aurinkoisessa alkuillassa ihailemme merta ja jyrkkiä ranta-töyräitä Loch Ard Gorgella. Infotaulu kertoo lukuisista haaksirikoista, aluetta kutsutaankin nimellä The Shipwreck Coast.

Ajamme Port Campbelliin, jossa pysähdymme. Aurinko paistaa lämpimästi. Piipahdamme siistin kylän kuppilaan juomaan kahvit ja kokiksen. Edullisia pitsojakin saisi, mutta emme hukkaa aikaa syömiseen. Jatkamme matkaa. Navigaattori ohjaa meidät Port Fairyyn suuntaan, mutta sisämaan tietä. Ei ole ensimmäinen kerta, kun navi ohjaa muuta kautta kuin haluaisimme. Nyt emme kuitenkaan korjaa suuntaamme ja Great Ocean Roadin loppuosa jää näkemättä. Saavumme pian suureen Warrnamboolin kaupunkiin ja ajamme sen läpi. Ehdimme hyvin valoisan aikana **Port Fairyyn** asti. Löydämme meille jätetyn kirjekuoren holiday parkin toimiston ovenpielestä ja valitsemme sopivan sähköpistokkeellisen paikan. Leirintäalue tuntuu viihtyisältä. Huolitellut pensasaidat ryhmittävät eri osioita.

7.12. torstai. Aamulla kiertelen leirillä. *Kiurut* laulavat ympäröivillä vainioilla. *Australianpronssi-käki* viheltelee ja pari *ruso-otsamaluria* on kiireisinä aidalla. Kuten monesti aiemmin vieraslajit *mustarastas*, *viherpeippo* ja *tikli* viihtyvät hoidetulla alueella. Aamiaisen jälkeen ajamme Port Fairyyn satamaan. Mantereen puoleisella lampareella *pitkäjaloilla* on kaksi maastopoikasta. *Lampiviklo* tepastelee lähellä.

Lähdemme patikoimaan **Griffith Islandia** kiertävää polkua. Ennen eurooppalaisten tuloa saarta asuttivat aboriginaalit. Kapteeni John Griffith perusti saarelle valaanpyyntikeskuksen 1830-luvulla. Nykyisin saari on tunnettu tuhansista pesivistä lyhytpyrstöliitäjistään. Linnut saapuvat syyskuussa lennettyään tuhansia kilometrejä pohjoiselta Tyyneltä Valtamereltä. Infotaulun mukaan pesäkoloon johtava tunneli voi olla metrin pituinen ja jokaisella neliömetrillä on tavallisesti yksi pesä. Munia on vain yksi ja muninta on marraskuun lopulta joulukuun alkupuolelle. Saarella on nyt siten munapesiä. Puolisot vuorottelevat haudonnassa ja poikaset kuoriutuvat vajaan kahden kuukauden kuluttua tammikuun puolivälistä lähtien. Tämän jälkeen emot tuovat ruokaa poikasille joka yö, kunnes aikuiset aloittavat muuttonsa pohjoiseen noin kolmen kuukauden kuluttua huhtikuun puolivälistä lähtien. Poikaset ovat saarella vielä kolme viikkoa yksinään ennen kuin matkaavat aikuisten perään. Infotaulun mukaan arvioidaan, että puolet jälke-

läisistä menehtyy ensimmäisen vuoden aikana. Kerrotaan, että vuonna 1997 huhtikuussa rengastettu liitäjä löytyi kahden kuukauden kuluttua Venäjältä Kamtsatkan niemimaalta yli 10 500 km:n päästä.

Griffith Islandin tunnelmaa.

Paikallinen mies opastaa meitä kulkemaan polkua vastapäivään. Noudatamme hänen neuvon. Saaren lampareella on kymmeniä kahlaajia: *rusokaulasirrejä* on eniten, mutta joukossa on myös *suippopyrstösirrejä*. *Isoalbatrossi* sekä muutamia *australiansuulia* ja *töyhtötiioja* partioi merellä. Lyhytperstöliitäjien pesäkolopolkuja ja jätöksiä on paljon. Kävelypolkumme varrelle on asetettu kylttejä, jotka kertovat suojelualueesta ja liitäjäkoloniasta sekä saaren historiasta. On pysyttävä poluilla, eikä saareen saa tuoda koiria.

Australianhaarapääsky ja australianpyhäibiksiä Griffith Islandilla.

Etenemme saaren merenpuoleiselle hiekkarannalle. Kolme tylliä viilettää merenpinnassa ja laskeutuu saaren edustan karille. Linnut osoittautuvat uhanalaisiksi *mustapäätyleiksi*. Muutama *australian-* ja *sysimeri*harakka viihtyvät saarella. Pari *laulumesikkoa* soinnuttelee pensastossa. Saaren kasvillisuuden suojassa lymyilee muutama viehkeän näköinen *isovallabi*. Ne eivät ole erityisen pelokkaita. Sää on eilisestä muuttunut epävakaiseksi. Lounaistaivaalle ilmestyy tummia sadepilviä.

Australianmeriharakat ja isovallabi Griftith Islandilla.

Jatkamme autolla **Skenes Rd:n** varrelle laajalle **kluuvijärvelle**. Tähyilen kaukoputkella kluuvilla näkyviä satoja lintuja. Virinnyt tuuli on hieman haittana. *Nokikana* on runsain laji, noin 900. Sorsalinnut ovat lukuisia: *mustajoutsenia* 350, *australiantaveja* 800, *australiansorsia* 20, *juovanaamasorsia* 15 ja *australiansuomutaveja* 10. Kaukaisista taveista 300 jää lajilleen määrittämättä, ne ovat jompia kumpia edellä mainittuja. Uutena lajina löytyy 5 *helttasorsaa* ja uutena retkilajina 5 *silkkiuikkua*. *Australianpelikaaneja*, *australiankapustahaikaroita* ja *poutaiibiksiä* on kymmenen kutakin, *australianpyhäiibiksiä* 20. Järven yllä lentelee kymmenkunta *valkoposkitiiraa*. Sateen tullessa ajamme Port Fairyn keskustaan lounaalle.

Alkuillasta menemme **Griffith Islandille** uudelleen. Mustaselkäinen *etelänselkälökki* möyhentää suurta kalaa tuima ilme silmissään. Kuvailen lieterannan sirrejä. *Rusokaulasirrejä* on n. 150 ja *suippopyrstösirrejä* 15. Lounaasta tuleva saderintama alkaa ropistaa vettä niskaan. Suojaudun suuren yksittäisen *araucarian* alle. Sateen lakattua jatkan kierrosta tällä kertaa myötöpäivään.

Lady Julia Percy Island erottuu hyvin läntisessä horisontissa. Saari on 20 km:n päässä, mutta sen korkea tasalakinen siluetti näkyy selvästi. Kartan mukaan saari on Australian ainoa tulivuorisaari. *Lyhytpyrstöliitäjiä* alkaa kerääntyä Griffith Islandin edustan merialueelle lentelemään hieman iltakahdeksan jälkeen. Illan hämärtyessä niitä saapuu yhä enemmän. Linnut lentävät vinhaa vauhtia tuttuun liitäjien tyyliin aaltomaisesti ylös alas kiitäen.

Käymme välillä saaren merenpuoleisella hiekkarannalla, jolta löytyy *mustapäätilli*. Ensimmäisten liitäjien saavuttua saaren edustan merialueen ylle kestää yli tunnin ennen kuin ensimmäiset linnut tulevat lentelemään pesimäsaarensa päälle. Silloin on jo varsin hämärää. Illan pimeessä lintuja saapuu koko ajan lisää, lopulta niitä on useita tuhansia. Liitäjät suihkivat kovalla vauhdilla yläpuolellamme täysin äänettöminä. Vähän myöhemmin kuulemme jonkinlaista ääntä ilmeisesti silloin kun linnut laskeutuvat maahan pesilleen. Näytelmä on kerrassaan upea. Palaamme pimeällä leiriin. Yö on kylmä, alimmillaan lämpö käy vain 8-9 asteessa.

8.12. perjantai. Aamiaisen jälkeen lähdemme ajamaan sisämaahan ensin Hamiltoniin ja sitten Horshamiin. Sää on taas aurinkoinen ja kesäisen lämmin. Peräti sadan *poutaiibiksen* parvi on tien varrella. Grampiansin kansallispuisto jää idänpuolelle. *Kiilapyrstökotka* istuu puussa aivan tien varrella. Nautimme jokapäiväiset termoskahvit rekkaparkissa. Tien toisella puolella laiduntaa suuri joukko lampaista. **Horshamissa** viivähdämme kaupungin keskustassa. Syömme lounaan kaupunginhotellilla. Paikalla on eläkeläisporukka joulunvietossa. Ruokailun jälkeen he laulavat joululauluja. Meidän on mahdotonta päästä joulutunnelmaan keskellä kesää. Jatkam-

me matkaa NHilliin ja käännymme **Little Desert National Parkiin**. Nature lodgelle ennätämme neljän aikaan iltapäivällä. Pihanurmikolla meitä tervehtii *emu*. Ei ehkä ihan villi ja vapaa, mutta komea kuitenkin. Matkailuautomme on ainoa alueella. Henkilökunta poistuu iltaviideltä.

Emu ja harmaaisokenguru Little Desertin kansallispuistossa.

Nautimme hieman päivällistä ja kävelemme malleeympäristössä. Sää voisi tähän vuodenaikaan olla kuuma, jopa liian kuuma, mutta nyt on sopiva tai jopa hieman viileä sää, illalla +18 astetta. *Huppusieppoparilla* on lentopoikaset leirillä. *Punaotsasieppoja* ja *valkosepelmekoita* on kumpiakin 3. Kolme *ruskoleijuakin* kirmaa taivaalla *australiankalliopääskyjen* lomassa. Lähden vielä kierrokselle aidatun alueen ulkopuolelle. On lämmin teepaitakeli. Polunvarren taulun mukaan ympyränmuotoisia looppeja olisi kolme peräkkäin. Lähden kiertämään ensimmäistä Lodge Loopia, jonka pituus on vähän yli 2 km. Se riittäisi tälle illalle. Seuraavasta polkujen risteyksestä lähtisi pitempiä patikointireittejä, mm. Salt Lakelle 15 km ja Kiata Campgroundille 24 km. Voin vain kuvitella, miten mielenkiintoista olisikaan patikoida näitä polkuja kevään linnunlaulukonsertin aikaan. Nyt on tyyntä ja mallee on varsin hiljainen.

Huppusieppo ja ruskoleiju Little Desert Nature Lodgella.

Laskeva aurinko luo tunnelmaa polunvarren kasvillisuuteen. *Nummimesikko* pärähtää lentoon polun varrelta maasta ja jää ihmettelemään lähipuuhun. Vähän myöhemmin saman tekee *mustakurkkumesikko*. Muuten on hiljaista. Taulut kertovat kasvien nimiä: Yellow Mallee (*Eucalyptus incarnata*), Slender Leaf Mallee (*Eucalyptus foecunda*), Broom Heath Myrtle (*Baeckea behrii*) ja Desert Banksia (*Banksia ornata*). Polun korkeimmalla kohdalla jään tunnelmoimaan malleelle avautuvaa maisemaa. Jatkan kierrosta ja saavun kohtaan, jossa polkujen risteyksessä on kyltti. Siinä lukee: Lodge Loop 1 h. Käännyyn vasemmalle, olen mielestäni loopin nyt kier-

tänyt ja palaisin takaisin lodgelle. Tovin kuluttua tulen polkujen risteykseen ja valitsen sen jota on enemmän kuljettu. Ajattelen, että tästä varmaan aiemminkin tulin ja kohta pääsisin aitaukselle. Matkaa kuitenkin riittää ja epäilykseni heräävät. Lopulta saavun infotaululle ja huomaan olevani aivan muualla kuin missä oletin. Aurinko on laskemassa ja olen kävellyt jo toistatuntia. Ilta alkaa viiletä, yö olisi varsin kylmä. Nyt pitäisi löytää oikea polku, mutta miten? Infotaulusta en pääse selvytyteen, mihin pitäisi lähteä.

Hieman huolestuneena käännyn takaisin ja saavun polkujen risteykseen, josta juuri tulin, mutta kumpaan suuntaan nyt? En muista kummasta suunnasta saavuin. Lähdän oikealle, mutta ei, palaan takaisin. Lähdän uudelleen oikealle, mutta palaan vieläkin takaisin ja lähdän vasemmalle. Kotvan kuluttua löydän oman Ecco-kenkäni jäljen ja jatkan polkujen risteykseen. Kyltissä todetaan: Lodge Loop 1 h. Todennäköisesti vasemmalle menevä polku johtaisi suoraan leirille, mutta päätän palata omia jälkiäni takaisin. Se taas tietää tunnin lisäpatikointia. Omia Ecco-kenkäni jälkiä on turvallista seurata, kun tiedän, että vaikka aikaa kuluu, niin valoisana aikana ehdin joka tapauksessa autolle. Pistän välillä hiljaiseen juoksuun. *Nokihuilukorppi* nauraa minulle polun varrelta ja *kettu* pelästyy matkoihinsa. Pääsen lopulta aitaukselle ja portista leirille.

Illan pimennyttyä taivaalle avautuu upea eteläinen tähtitaivas. Taivaankannen reunamalla loistavat Orionin ja Seulasten tähdistöt, mutta ne ovat toisinpäin kuin pohjoisella pallonpuoliskolla. Taivaan laella erottuu Etelänristi. Yö on tunnelmallinen. Mitkään valot eivät häiritse, vaan tähdet erottuvat kirkkaina – sääkin on verraten lämmin toisin kuin yleensä Suomessa tähtiä katsellessa. Illan aikana lämpötila laskee +16:een asteeseen.

9.12. Lauantai. Aamuyöstä taivaalle nousee kuu. Ennen kuutta laitan riittävästi vaatetta päälle ja jalkaudun malleelle. Alkukesän aamulintujen konsertti on vaimea, onhan monella lajilla jo lentopoikaset maailmalla. Joitakin ääniä kuitenkin kantautuu. Reissun ensimmäinen *vaaleaseeprakyhky* huutelee ja *tiheikköpensaskyyhkyjä* huhuilee kaksikin. *Malleekana* puhaltelee aamussa pariin otteeseen. *Nokihuilukorvit* ovat nytkin äänessä. Pari *savannitöyhtöviheltäjää* viheltelee tovin. *Australianpronssikäkiä* on äänessä myös kaksi. *Mustakurkkusieppopari* näyttäytyy eukalyptuksessa ja *punaotsasieppoja* on muutama. *Mutavariyksellä* on maastopoikasiasia. *Mustakurkkumesikko* ja *valkosepelmemesikko* kirjautuvat havaintoihin sekä uutena lajina *ruskolakkimesikko*. Lammen rannalle saapuu 7 yksilön *naukutimaliparvi*. Linnut liikkuvat vikkelästi sekä maassa että puissa samalla erikoisesti kurluttaen. Uusi laji on myös *lekuttelijamonarkki*, joka viihtyy lammen puissa. Lammen kosteikolta pärähtää lentoon viisi *juovanaamasorsaa* ja kaksi *valkonaamahaikaraa*. *Lyijyselkäviheltäjät* pitävät kovaaäänistä vihellystään ja taustalta kuuluu pari *rastasviheltäjää*.

Mustakurkku- ja ruskolakkimesikko Little Desertin kansallispuistossa.

Mustakurkkusieppokoiras ja mutavaris Little Desertin kansallispuistossa.

Aamiaisen jälkeen teemme vielä kierroksen aitauksen sisäpuolella. *Australianpaksujalka* huu-telee pariin otteeseen. Tulotien varren lammella laulelee *australianrastaskerttunen* ja jokin rantakana ääntelee rantaruohostossa ”kot”, ”kot”. Ilmassa kirmaa *australiankalliopääskyjä* ja niiden lomassa kaartelee viehkosti kaksi *ruskoleijua*. *Naamiokäpinkäisiä* on useampia. Avomaalta löydämme kolme *australiankivistä*. Little Desertin kansallispuisto on kerrassaan hieno paikka tutustua alkuperäiseen australialaiseen lajistoon, vieraslajeja ei ole. Kiertelemme vain aidatulla alueella, jossa eilisen perusteella tuntuu olevan enemmän lintuja. Ilmeisesti vankka aita pitää maapedot poissa ja lintujen pesintämenestys on ympäristöä parempi.

Puolenpäivän jälkeen jätämme hienon Little Desertin kansallispuiston taaksemme ja jatkamme Western Highwayta länteen. Ylitämme osavaltion rajan ja saavumme South Australian osavaltion puolelle. **Bordertownissa** käännyimme hautausmaalle ja lounastamme siellä. Kierrämme alueen pariinkin kertaan, mutta *australianpaksujalkaa* ei nyt näy. Paikalla on opastaulu, joka kertoo lajista ja sen suojelutarpeesta. Lajin kanta Etelä-Australiassa on sadassa vuodessa vähentynyt 90 %. Tällä hautausmaalla niitä on pesinyt. Taulu antaa vinkkejä lajin suojeluun.

Jatkamme matkaa **Murray Bridgeen** Marina Caravan Parkiin. Matkalla havaintoihin kirjautuvat *haarahaukka*, kaksi *australianpikkukotkaa* ja kaksi *viheltäjähaukkaa*. *Ruusukakaduilla* on hyvä päivä: 150. Leirintäalueen eukalyptuksissa *sateenkaarilurien* seurana on 4 *myskilurikkia*. *Valkosilmämesikot* ovat runsaina täälläkin.

10.12. Sunnuntai. Aamun vietämme **Murray Bridgen** Holiday Parkissa ja joen rantamilla. Eukalyptuksissa ruokailevat edelleen *sateenkaarilurit* ja *myskilurikit*, mesikoista *valkosilmä-* ja *valkosepelmekot*. Kuljeskelemme Murrayjoen rannalla. Jokunen *australianpelikaani* ja *valkoposkitiira* lentelee jokivartta. *Australiankalliopääskyjä* ja *australianpääskyjä* pyörii ympäristössä. *Australianrastaskerttuset* raksuttavat rantaruohostossa. Vastarannalta kantautuu yksinuotinen *suokaislakerttusen* vihellys, joka kauempaa tuo mieleen järripeipon monotonisen ryystämisen. Jokirannassa on monia huppeita asuntolaivoja. Nuori *australianyöhaikara* lennähtää rantapuustosta esiin. *Käärmekaula* istuskelee joesta töröttävän kepin nokassa ja levittelee siipään. Jätevesialtailla on runsaasti vesilintuja: *lyijy-* ja *juovanaamasorsia* kumpiakin 40, *australianliansotkia* 150, *australianlaveja* 30, *tummaliejukanoja* 10, *sulttaanikanoja* 6 ja *nokikanoja* 30. Sulttaanikanoilla on maastopoikasia. Reissulle uutena lajina löytyy *mustaotsatyllipari*, joista toinen yrittää johdatella pois ilmeisesti maastopoikastensa luota. *Ruusukakaduja* on kymmeniä.

Australianpelikaani ja käärmekaula Murrayjoella.

Mutaharakka ja mustaotsatylli Murray Bridgen jätevedenpuhdistamolla.

Ruusukakadu ja myskilurikki Murray Bridgessä.

Laitamme navigaattoriin **Para Wirran virkistyspuiston** osoitteen. Aamupäivän lopuksi nousemme rinneteitä puiston järven parkkipaikalle. Omalla autollaan paikalla ovat myös puistonvartijat. Saamme tiedon, että Gawlerissa on polttoaineen tankkausmahdollisuus, meillä kun on jäljellä alle neljännes. Jutustelemme reissustamme ja havainnoistamme. Puistomaksu pitäisi kuulemma maksaa netissä, sitä ei voi maksaa käteisellä. Saamme poikkeusluvan olla pari tuntia paikalla ilmaiseksi. Nautimme lounaan pöytäpenkkiyhdistelmässä järven rannalla. Paikalle saapuu toinenkin seurue lapsineen. Ilma on lopultakin lämmennyt, lämpötila on n. +28 asteen tienoilla. Lähdemme kiertämään järveä. Reissun ainoaksi jäävä *liivimesikko* löytyy eukalyptuksesta. Eukalyptuksen latvassa ruokailevat kolme papukaijaa osoittautuvat *punaroselloiksi*. Muutama *juovanaamasorsa* soutelee järvellä, samat, jotka kärttivät ruokaa lounaspisteelläm-

me. *Isonauraja* tarkkailee ympäristöään tähytyspaikaltaan ja *pyhimyskalastaja* huutelee metsässä. *Sademetsäkiipijä* ilmoittelee itsestään ja *metsähelmikkäät* soinnuttelevat, *nokihuilukorppi* on täälläkin.

Iltapäivällä lähdemme ajamaan pohjoiseen kohti Port Augustaa, jonne ehtisimme huomenna. Ajamme sisämaatietä, joka on liikenteeltään rauhallisempi ja maisemaltaan rannan valtatieä miellyttävämpi. Aurinko paistaa sinitaivaalta ja lämpötila nousee. Ympäristö vaikuttaa kuivahkolta. Viljapeltoja on kaikkialla ja sato on jo enimmäkseen korjattu. Laidunmaita on jonkin verran. Claressa huomaamme vehmaspuustoisien caravanparkin keskustassa. Jatkamme kuitenkin pohjoiseen. Arvuutellemme ehtisimmekö Gladstonen caravanparkiin ennen toimistoajan umpeutumista. Sitten huomaamme navigaattorista, että olemme ylittäneemme aikavyöhykkeen ja saaneet puoli tuntia lisääaikaa. Pääsemme juuri ajoissa varaamaan paikan autollemme. Lämpö on **Gladstonessa** tänään käynyt +32 asteessa. Teemme kierroksen kylällä, piipahdamme mm. ikivanhalla rautatieasemalla. Kahdeksan *australianmehiläissyöjää* hyörii ilmassa. *Punarosellat* ja *savanniparatiisikajajat* pitävät meteliään leirin eukalyptuksissa.

11.12. Maanantai. Aamulla kiertelen leirin ympäristöä. Reissun ensimmäiset ja ainoaksi jäävät *mutanärhet* liikuskelevat viljelyn reunamalla rekkaparkin tuntumassa. Yön aikana paikalle on ilmestynyt useita isoja rekkoja ja nyt aamulla vielä pari ajaa parkkiin yön ajon jälkeen. *Valkosilmä-* ja *valkosepelmekot* etsivät ravintoa puiden kukista. *Vaaleaseeprakyhkyt* huhuilevat. Aamiaisen jälkeen jatkamme pohjoiseen sisämaatietä. Liikennettä on varsin vähän. Muutamia *haarahaukkoja* ja *australiantuulihaukkoja* näkyy taivaalla. Pysähdymme lounaalle Wirra-barassa. Kuumassa keskipäivän auringossa nautimme lounaan kylän puiston parkkipaikalla. *Pyhimyskalastaja* istuskelee oksalla. Jatkamme matkaa.

Hieman myöhemmin kolme *australiankirvistä* löytyy pellolta ja 8 *emua* tepastelee tien länsipuolella. Pysähdymme vielä pariin otteeseen lähellä Mount Remarkablen kansallispuistoa. *Lähde-* ja *kultatöyhtökakaduja* on kymmenittäin. Läheisellä leirintäalueella nautimme termoskahvit. Wilmingtonissa käännyimme rannikolle. Tie alkaa mutkitella laskeutuessaan rinnettä alas. Suuri rekka puskee peräämme. Päästän sen ohi. Tien varrella lojuu kuollut kenguru, varmaankin viime yön satoa. Niitä on ollut joitakin aikaisemminkin teiden varsilla. Solan läpi päästyämme pysähdymme lookoutille ihailemaan edessämme avautuvaa maisemaa. *Australiankorvit* valittavat lähistöllä. *Haarahaukka* ilmestyy kaartelevaan yllemme. Jatkamme alas ja ajamme Princess Highwayta Port Augustaan. Pysähdymme kuitenkin hieman ennen kaupunkia Bird Lakelle, vanhalle lietealtaalle, jossa on lintutornikin. Altaalla ei ole yhtään lintua! Ehkä sen eliöstö on hiipunut, eikä tarjoa enää linnuille ravintoa. Ainoastaan *laulumesikko* löytyy pikupuusta.

Naamiohyypät Para Wirran virkistyspuistossa ja huiluaris Arid Lands Botanic Gardenilla.

Jatkamme Port Augustan läpi **Arid Lands Botanic Gardenille**, joka sijaitsee muutaman kilometrin Port Augustan pohjoispuolella. Puisto on perustettu 24.9.1996. Sisääntulotien varrella on parvi *naukutimaleita*. Ajamme hienoon vierailijakeskukseen. Lämpötila on selvästi päälle +30 asteen. Puutarhaan on asetettu kuivan maan kasveja ryhmiin ja niiden lomassa kulkee käytäviä. Varoituskylteissä hoksautetaan, että jaamme tämän alueen käärmeiden kanssa, joten on syytä pysyä poluilla ja katsoa eteensä. Todetaan, että suurimmat ja myrkyllisimmät käärmeet ovat Western Brown ja Mulga snakes. Pienempiä käärmeitä olisi useampia.

Naukutimali ja helmisuohaukka Arid Lands Botanic Gardenilla.

Nautimme upeassa vierailijakeskuksessa kahvit samalla tarkkaillen pihan tapahtumia. *Huiluaris* etsii ruokaa ravintolapöytien alta. Mesikoita on mukavasti: *laulumesikot* ja jokapaikan *puna-helttamesikot* ovat runsaimpia, *mustapyrstömesikoita* on viitisen ja myös yksi *kultasiipimesikko* löytyy. Joitakin *australianmehiläissyöjiä* lentelee ympärillämme. Käymme välillä jokirannassa caravan parkissa ja buukaamme itsellemme paikan. Eukalyptuksissa on *keltanokkamesikko-pari* lentopoikasineen.

Laulu- ja kultasiipimesikko Arid Lands Botanic Gardenilla.

Palaamme puutarhaan ja käännyimme **Red Cliff lookoutille** Gulf Spencerin jokivarteen. Paikalla on muistolaatta, joka kertoo, että kapteeni Matthew Flinders rantautui miehineen tähän paikkaan 11.3.1802. He jatkoivat vielä 3 km Gulf Spenceriä ylöspäin, kunnes laiva juuttui mutaan. Ilta-aurinko värjää maisemaa. Jokivarsipolulta näemme alas lieterannalle, jossa tepastelee n. 40 ruosteniskatylliä, lampiviklo ja rusokaulasirri. Töyhtötiira kalastelee joella ja hopea-

lokkeja on kymmenittäin. Käymme piilokojulla. Sen eteen on järjestetty juoma-allas. Seinätaulu kertoo, mitä lajeja paikalla voi nähdä. Kävelemme vielä piilokojun ja puutarhan vierailijakeskuksen välistä polkua. *Sinikurkkumalureita* on siellä täällä. Tovin kuluttua korea sinivalkoinen *valkosiipimaluri* lennähtää kasvillisuudessa ja jää hetkeksi näytille, paikalla saattaa olla naarakin. Palaamme caravanparkiin yöksi. Sisääntulotiellä *ruusukakaduilla* on kokoontuminen, niitä on satakunta.

Red Cliff Lookout ja lähdekakadu.

12.12. Tiistai. Aamulla eukalyptusten *keltanokkamesikot* tervehtivät, kun ajamme aamutoimien jälkeen Red Cliff lookoutille aamupuurolle ja kahville. Aurinko nousee ja valaisee maisemaa. *Ruosteniskatyllejä* on yön jälkeen jäljellä vain yksi. Tarkkailen avomaavarvustoa. *Sinikurkkumalureita* on joka puolella. Vanha koiraansa ulkoiluttava pariskunta tarjoaa linnuille ylijääneitä murusia. Murusille rientää parvi *töyhtökyyhkyjä* ja *pikkukorppeja*. Muutama *lähdekakadu* lennähtää puiden latvuksiin. Kiertelemme vielä upealla Arid Landsin puutarhalla. Linnusto on tuttu eilisestä. Sekä *laulu-* että *mustapyrstömesikoita* 20 ja *kultasiipimesikoita* 2. *Naukutimaleita* pyörii pensastossa edelleen. On kuuma, +38 astetta.

Ruskoisokenguru ja haarahaukka Arid Lands Botanic Gardenilla.

Aamupäivän lopulla lähdemme paluumatkalle etelää kohti. Piipahdamme vielä huoltoaseman pihalla tarkistamassa Bird Laken lietealtaan tilanteen, mutta lintuja ei ole. Aloitamme paluumatkan Princess Highwayta eli rannikkotietä. Winninowie Conservation Park jää rannan puolelle ja Mount Remarkablen kansallispuisto sisämaanpuolelle. Aluksi emme pysähtele ja matka sujuu joutuisasti. Myöhemmin pysähtymispaikalla *australiankirvinen* tulee taukokatoksen varjoon viilentämään itseään. Snowtownissa jalkaudumme suolajärvelle. Valkoinen suola kimaltelee kirkkaassa auringonpaisteessa rantalietteen päällä ja se irtoaa pieninä levyinä. Jatkamme ja lähestymme hiljalleen Adelaidea.

Päätämme käydä rannikolla **Thompson Beachin** uudella **kansallispuistolla**. Katoksessa on taulu, joka kertoo linnustosta. Otsikkona on "A smorgasbord of food and shelter for birds". Ruotsalaiset ovat päässeet antamaan yleisnimen paikalle, joka tarjoaa muuttolinnuille hyvän ravinnonhankinta-alueen. Vuoroveden kerrotaan olevan avaintekijä rannan loivan profiilin paljastaessa linnuille ruokapöydän. Lajiesittelyssä ovat muutamat kahlaajat, merimetsot ja haikarat. Palveluvarustus näyttäisi vielä pääasiassa puuttuvan. Vuorovesi on nyt kaukana rannasta. Kovassa lämpöväreilyssä erotamme 150 *kaunomerimetsoa*, 15 *australianpelikaania* ja 2 *jalo-haikaraa*. *Laulumesikko* soinnuttelee rantadyynikasvillisuudessa ja *laulurastas* laulelee uudisrakennusten pihilla.

Jatkamme matkaa **Gawleriin Caravan Parkiin**. Saavumme viilennettyyn toimistotilaan. Respan rouva on puhelias ja kertoo mahdollisuudesta käydä junalla Adelaidessa. Matkailuauto voisi olla huomisen parkissa tässä ja kävisimme Adelaiden keskustassa. Illalla kierrämme lähiympäristön joenvarsipolkuja. Papukaijat ovat hyvin edustettuina: *punaroselloja* ja *savanniparatiisikajioja* kumpiakin 10, pari *valkokurkkurosella* ja *sateenkaarilureja*.

13.12. Keskiviikko. Aamulla nousemme lähijunaan ja matkaamme **Adelaiden keskusta**n. Tupsahdamme hienolta rautatieasemalta kaupungin liikenteeseen, joka on selvästi maltillisempaa kuin Melbournessa, onhan kaupunki pienempi vaikka suurkaupunki onkin. Parin korttelin päässä on keskustan viihtyisä kävelykatu Rundle Mall. Tilaamme kahvit ulkoilmakahvilassa. Sää on lämmin, mutta ei liian kuuma. Löydämme viihtyisän arkadin. Siirrymme vähitellen **Botanic Gardensiin**. Puutarha on varsin viihtyisä samaan tapaan kuin Sydneyssä ja Melbournessa. Alue ei ole niin laaja kuin edellisissä, mutta toisaalta koko Adelaiden keskustaa ympäröivät puistot. Ehdimme niistä tutustua vain Botanic Gardensiin.

Lammikolta löytyy *lyijysorsia*, *juovanaamasorsia*, *australianlaveja*, *australiansotkia*, *australianpyhäiibiksiä*, pari *valkonaamahaikaraa* ja *tummaliejukanoja*. Pikkulammella uiskentelee pari *australianuikkua*. Kolmas uikku on pudonnut betoniportaiden tyvelle loukkoon: lammikko rajautuu portaikkoon, joten linnun on täytynyt erehdyksessä joutua läpinäkyvän lasiseinän väärälle puolelle. Kannan uikun takaisin lammikkoon, ja se pulikoi tyytyväisenä ruohoston suojaan. *Australianrastaskerttunen* raksuttaa ruohostossa. Vierailimme välillä nauttimassa juotavaa kun keskipäivällä on eiliset lämpötilalukemat, +38 astetta. Tutustumme vielä alueella kasvaviin puihin, löydämme mm. Queenslandissä kasvavan kauripuun. Lintulammikon rantaravintolassa haukkaamme purtavaa. Rakennuskivillä päällystetyllä terassilla kuljeskelee *juovanaamasorsia* sekä *tummalieju-* ja *sulttaanikanoja* kärkkymässä makupaloja.

Australiansotka ja tummaliejukana Adelaiden Botanic Gardensissa.

Iltapäivällä palaamme keskustaan ja hyppäämme citybussiin. Kierrämme sillä keskustan ympäri. Palaamme vielä Mallille ja käymme Myerillä. Alkuillasta tarkastamme kolikkovaramme ja ostimme rautatieaseman automaatista junaliput. Saamme vielä aseman ala-aulessa ilmaisia vesipulloja jakavilta miehiltä juotavaa ennen kuin nousemme Gawlerin junaan. Kolmen vartin matkan jälkeen palaamme Gawler Central Stationille ja kävelemme takaisin Caravan Parkiin. Ilta-kaijoista löytyy 10 *myskilurikkia*, 5 *pikku-* tai *vaeltajalurikkia* (lentävät yli), 10 *punarosellaa* ja *savanniparatiisikajaa*. Linnustollisesti on ehkä jonkinlainen välipäivä, mutta Adelaidessa oli mukava käydä.

14.12. Torstai. Aamulla teen runsaan tunnin kierroksen **Gawlerin jokivarren** virkistysreiteillä. Kaijat ovat jälleen hyvin edustettuina: *sateenkaarilureja*, *vaeltajalurikki*, parikymmentä *myskilurikkia* ja *punaroselloja*. Lähes jokapäiväisiä *ruusu-* ja *kultatöyhtökakaduja* on myös. Jokivarsi-ruohostossa on useampi *australianrastaskerttunen*. Palaan leiriin aamiaiselle. Luovutamme suihkutilojen avaimen ja lähdemme paluumatkalle kohti Murray Bridgeä. Aluksi tankkaamme auton. Reitimme on sama kuin tullessa.

Pysähdymme **Murray Bridgessä** tienvarsikosteikolla, jolla on tuttua lajistoa, mm. sorsia, merimetsoja, haikaroita, iibiksiä ja rantakanoja. Jatkamme Western Highwaylle. Tintinaran itäpuolella tien yläpuolella kaartelee kaksi *kiilapyrstökotkaa*. Pysähdymme kuvaamaan. Lähetämme sähköpostin Little Desertin lodgelle ja ilmoitamme tulostamme. Sieltä toivotetaan meidät tervetulleiksi, jos toimisto on kiinni tullessamme, voisimme maksaa aamulla. Ehdimme kuitenkin ajoissa ja valitsemme autolle sopivan tolppapaikan. Tällä kertaa paikalla olisi toinenkin auto.

Kiilapyrstökotka Tintinarassa ja valkonaamahaikara Little Desertin kansallispuistossa.

Jalkaudumme tutuille **Little Desertin kansallispuiston** poluille. Suuntaamme lammelle. Nyt on lämmintä, +28 asetta. *Huppusieppo* on vakipaikallaan. *Australianpronssikäki* viheltelee ja *kultamalurit* ilmoittelevat eukalyptuksista. Löydämme *eukalyptuskiipijän* pesäkolon. Emot ruokivat poikasiaan. Parvi *valkokurkkuroselloja* löytyy puustosta. *Mustakurkkumesikkoja* on kolme ja nyt myös pari *mustapyrstömesikkoa*. *Rastasviheltäjät* ja *nokihuilukorppi* kuuluvat tunnelmaan. Muutaman välipäivän jälkeen näemme taas *tuhkaviuhkoja*. *Australianmehiläissyöjä* pyydystelee lentäviä hyönteisiä. Länsipään lammella *australiankalliopääskyt* taituroivat ilmassa. Lodgen pihamaalla pyörii joukko *sinikurkku-* ja *keltaperämalureita*. Nurmikon kukilla pörrää koko joukko mehiläisiä. Iltataivasta kirjoo tuttuun tapaan upea tähtikudelman samalla kun ilma viilenee mukavasti kuumen päivän jälkeen.

15.12. Perjantai. Yöllä lämpö laskee yllättävänkin alas, ehkä n. +9 asteeseen. Lähden aamuvarhaisella kierrokselle. *Vaaleaseeprakyhky* huutelee kuten viimeksi. *Valkokurkkuroselloja* on tänäänkin ja niiden lisäksi joukko *savanniparatiisikaijoja*. Edellisillan lajeihin erona löytyvät *metsähelmikäs*, joukko *valkosepel-* ja *valkosilmämesikoita*, 8 *ruskolakkimesikkoa*, neljä *naukutilia*, pari *lyijyselkäviheltäjää* sekä muutama *mutavaris*, *mustakurkkusieppokoiras*, pari *punaotsasieppoa* sekä *australiankirvinen*. Täysin uusi laji on lammenrantapuista löytyvä *ruskokerttusieppo*, joka lauleleekin välillä. Lodgella olevan emun lisäksi löydän malleelta toisenkin emun. Paluumatkalla huomaan puiston työntekijän porhaltavan mönkijällä *Malleefowl* Aviaryyn. Menen juttelemaan. Saan tiedon, että malleekanoilla oli aiemmin jokin konflikti, jonka seurauksena naaras kuoli. Aitauksessa ei ole tällä hetkellä lajia, vaan koiras liikuskelee ulkopuolella ja on hyvin piilotteleva. Varmaankin tämän kuulin edellisellä kerralla.

Eukalyptuskiipijä ja ruskokerttusieppo Little Desertin kansallispuistossa.

Palaan aamiaiselle. Käymme sen jälkeen vielä kerran idyllisellä lammella. *Malleefowl* Aviaryssä äkkäämme pienen nisäkkään. Se osoittautuu *pörhöhäntäkenguruksi*. Pussieläin on hieman rottamainen, mutta isompi ja sen häntä on lähes yhtä pitkä kuin ruumis. Kun tulemme Lodgelle takaisin, korkean eukalyptuksen latvuksessa ruokailee *vaeltajalurikki*. *Huppusieppojen* poikainen pomppii maassa. Olemme jo autossa kääntymässä lodgen pihamaalta pois, kun auton editse lentää lämpimänruskea lintu, jolla on kaksi valkeaa siipijuovaa ja pyrstön kärjessä valkea reunus. Jalkaudumme katsomaan pensaan suojaan lentänyttä *australianrastasta*. Vaikka yksilömäärät eivät ole korkeita, Little Desertin kansallispuistossa on paljon eri lajeja ja vielä neljäntenäkin päivänä näemme kaksi uutta lajia koko reissulle. Löytymättä jääneitäkin toki olisi vielä.

Aurinkoisessa säässä ajamme ensin Nhilliin, sieltä Horshamiin ja edelleen Ballaratiin. Buukaamme Holiday Parkiin ja pulahdamme altaaseen. Illalla käymme Ballaratin vanhassa keskustassa kävellen.

16.12. Lauantai. Aamiaisen jälkeen suuntaamme Ballaratin taajaman ympäröivälle **Lake Wendourella**. Sää on aurinkoinen ja lämmin. Ruohostorantaisella suurella järvellä on paljon lintuja, runsaimpina *mustajoutsenia*, *lyijy-* ja *juovanaamasorsia*, *australiansuomu-* ja *australiantaveja*, *tummalieju-*, *sulttaani-* ja *nokikanoja*. Uikkuja on kolme lajia: *silkki-*, *mustaniska-* ja *australianuikkuja*. Ruohostosaarilla on kymmeniä *australian-* ja *kaunomerimetsoja* sekä *australianpyhäibiksiä*. Suokaislakerttunen viheltelee monotonista säveltään ruohostossa. Ulompana uiskentelee muutama *helttasorsa*. Rannalla havahdumme voimakkaaseen vihellykseen, joka tuntuisi tulevan järven suunnalta. Yritämme etsiä äänen aiheuttajaa: tovin kuluttua komea helttasorsakoiras ui aivan rannan lähelle. Äkkäämme ruhostolampareella myös muutaman *australiankupasorsan*. Virkistäydymme puiston viihtyisässä kahvilassa ennen lähtöä.

Helttasorsa ja australiankupasorsa Ballaratin Lake Wendourella.

Sateenkaariluri ja pikkukorppi Lake Wendoureen rantapuistossa.

Lyijysorsat ja mustajoutsenperhe.

Matkalla Melbourneen tien varrelta löytyvät *helmisuohaukka* ja *valkomerikotka*.

Lajikohtainen tarkastelu – Victoria ja South Australia 1.-16.12.2017

Lukumäärät on kirjattu iltaisin päivän päätteeksi. Suuret luvut kuvaavat arvioitua määrää, pienet luvut ovat tarkkoja. Nimistönä käytän kirjoitushetken BirdLife Suomen sivuilla olevaa nimitystä, mutta joidenkin lajien kohdalla viitataan IOC:n Bird Listiin. Systemaattisena järjestyksenä noudatan Pizzeyn & Knightin kirjan järjestystä.

Emu, Emu, *Dromaius novaehollandiae*

Little Desertin kansallispuiston Lodgella 2 sekä 11.12. 8 lintua Gladstonen ja Willmingtonin välillä.

Malleefowl, malleekana, *Leipoa ocellata*

9.12. Little Desertin Nature Lodgen lähellä pari kertaa huutelua aamulla. Lintu oli peräisin Malleefowl Aviarystä.

Freckled Duck, tuhkasorsa, *Stictonetta naevosa*

Ainoa havainto: 4.12. Lake Lornella ainakin 10 lintua.

Blue-billed Duck, australiankupasorsa, *Oxyura australis*

Ainoa havainto: 16.12. Lake Wendourella Ballaratissa 3 lintua.

Musk Duck, helttasorsa, *Biziura lobata*

Kahtena päivänä: 7.12. Port Fairyn suurella kluuvijärvellä 5 ja 16.12. Lake Wendourella Ballaratissa 5 yksilöä.

Black Swan, Mustajoutsen, *Cygnus atratus*

Yhteensä 871 lintua 6 päivänä.

Australian Wood Duck, Lyijysorsa, *Chenonetta jubata*

Yhteensä 208 lintua 10 päivänä.

Australian Shelduck, australiansorsa, Tadorna tadornoides

Yhteensä 23 lintua kolmena päivänä, eniten 7.12. Port Fairyn kluuvijärvellä 20 lintua.

Hardhead, australiansotka, Aythya australis

Yhteensä 154 lintua kolmena päivänä, eniten 10.12. Murray Bridgen joenvarsilammella 150 lintua.

Pacific Black Duck, juovanaamasorsa, Anas superciliosa

Yhteensä 169 lintua 12 päivänä.

Australian Shoveler, australianlapasorsa, Anas rhynchotis

Ainoa havainto: 4.12. Lake Wendoureella Ballaratissa 1/1.

Pink-eared Duck, liuskanokkasorsa, Malacorhynchus membranaceus

Yhteensä 6 lintua kahtena päivänä: 4.12. Lake Lornella 2 ja 10.12. Murray Bridgen joenvarsilampareella 4.

Grey Teal, australiansuomutavi, Anas gracilis

Yhteensä 100 lintua 4 päivänä.

Chestnut Teal, australiantavi, Anas castanea

Yhteensä 2120 lintua 9 päivänä.

Great Crested Grebe, silkkiuikku, Podiceps cristatus

Yhteensä 10 lintua 2 päivänä: 7.12. Port Fairyn kluuvijärvellä 5 ja 16.12. Ballaratin Lake Wendoureella 5 yksilöä.

Hoary-headed Grebe, mustaniskauikku, Poliocephalus poliocephalus

Yhteensä 5 lintua kahtena päivänä: 4.12. Lake Lornella 3 ja 16.12. Lake Wendoureella Ballaratissa 2 lintua.

Australasian Grebe, australianuikku, Tachybaptus novaehollandiae

Yhteensä 14 lintua 5 päivänä.

Spotted Dove, aasianturturikyyhky, Streptopelia chinensis

Yhteensä 16 lintua 7 päivänä.

Rock Dove, kesykyyhky, Columba livia

Yhteensä 288 lintua 10 päivänä.

Peaceful Dove, vaaleaseeprakyyhky, Geopelia placida

Yhteensä 5 huhuilijaa 4 päivänä.

Common Bonzewing, isopensaskyyhky, *Phaps chalcoptera*

Kaksi lintua eri päivinä.

Brush Bronzewing, tiheikköpensaskyyhky, *Phaps elegans*

Yhteensä 5 huhuilijaa 3 päivänä.

Crested Pigeon, töyhtökyyhky, *Ocyphaps lophotes*

Yhteensä 114 lintua 8 päivänä.

Shy Albatross, isoalbatrossi, *Thalassarche cauta*

Ainoa havainto: 7.12. Port Fairyn Griffith Islandin edustalla 1 lennossa.

Short-tailed Shearwater, lyhytpyrstöliitäjä, *Ardenna tenuirostris*

7.12. Port Fairyn Griffith Islandilla n. 5000 iltahämärässä mereltä pesimäkoloniaan saapuvina.

Australasian Gannet, australiansuula, *Morus serrator*

Yhteensä 8 lintua kahtena päivänä.

Australasian Darter, australiankäärmekaula, *Anhinga novaehollandiae*

Vain 2 lintua eri päivinä: 2.12. Melbournessa Yarra Riverillä lennossa ja 10.12. Murrayjoella.

Great Cormorant, merimetso, *Phalacrocorax carbo*

Yhteensä 8 lintua kolmena päivänä.

Little Black Cormorant, mustamerimetso, *Phalacrocorax sulcirostris*

Yhteensä 20 lintua 5 päivänä.

Black-faced Cormorant, tasmanianmerimetso, *Phalacrocorax fuscescens*

Ainoa havainto 5.12. Point Lonsdalen edustalla karikolla 4 lintua.

Pied Cormorant, Kaunomerimetso, *Phalacrocorax varius*

Yhteensä 310 lintua 9 päivänä.

Little Pied Cormorant, australianmerimetso, *Phalacrocorax melanoleucos*

Yhteensä 119 lintua 7 päivänä.

Australian Pelican, australianpelikaani, *Pelecanus conspicillatus*

Yhteensä 267 lintua 11 päivänä.

White-necked Heron, valkopäähaikara, *Ardea pacifica*

Yhteensä 4 lintua 2 päivänä Victoriassa.

White-faced Heron, Valkonaamahaikara, *Egretta novaehollandiae*

Yhteensä 68 lintua 8 päivänä.

Cattle Egret, lehmähaikara, *Bubulcus ibis*

Ainoa havainto 5.12. 5 lintua.

Great Egret, Jalohaikara, *Egretta alba*

Yhteensä 38 lintua 5 päivänä, eniten 5.12. Swan Bayllä 30 haikaraa.

Nankeen Night-Heron, australianyöhaikara, *Nycticorax caledonicus*

Ainoa havainto 10.12. Murrayjoella 1 nuori lennossa.

Australian White Ibis, australianpyhäibis, *Threskiornis molucca*

Yhteensä 206 lintua 7 päivänä.

Straw-necked Ibis, poutaiibis, *Threskiornis spinicollis*

Yhteensä 137 lintua 5 päivänä, eniten 8.12. n. 100 maantien varrella Port Fairystä pohjoiseen.

Royal Spoonbill, australiankapustahaikara, *Platalea regia*

Yhteensä 28 lintua neljänä päivänä Victorian rannikolla.

Yellow-billed Spoonbill, keltakapustahaikara, *Platalea flavipes*

Ainoa havainto 6.12. Victorian rannikon kosteikolla ennen Princetownia 3 lintua.

Black-shouldered Kite, australianliitohaukka, *Elanus axillaris*

Kaksi lintua eri päivinä maantien varrella.

Black Kite, haarahaukka, *Milvus migrans*

Yhteensä 16 lintua 6 päivänä maanteiden varrella.

Whistling Kite, viheltäjähaukka, *Haliastur sphenurus*

Ainoa havainto 9.12. matkalla Murray Bridgeen 2 lintua tien varrella lennossa.

Whistling Kite / Square-tailed Kite, viheltäjä / leijahaukka

8.12. 1 lintu autosta nähtynä.

Collared Sparrowhawk, ruosteniskahaukka, *Accipiter cirrhocephalus*

Ainoa havainto 3.12. Melbournen Royal Botanic Garden 1 lennossa.

Brown Goshawk, australiankanahaukka, *Accipiter fasciatus*

Ainoa havainto 13.12. Gawler 1 lennossa.

White-bellied Sea-eagle, valkomerikotka, *Haliaeetus leucogaster*

Ainoa havainto 16.12. 1 kaarteleva lintu maantien varrella lähestyessämme Melbournea.

Wedge-tailed Eagle, kiilapyrstökotka, *Aquila audax*

Yhteensä 5 lintua 4 päivänä.

Little Eagle, australianpikkukotka, *Hieraaetus morphnoides*

Yhteensä 3 lintua 2 päivänä: 4.12. You Yangs Regional Park 1 ylilennolla ja 9.12. maantien yllä matkalla Murray Bridgeen.

Spotted Harrier, helmisuohaukka, *Circus assimilis*

Yhteensä 5 lintua eri päivinä.

Swamp Harrier, australiansuohaukka, *Circus approximans*

Yhteensä 8 lintua 4 päivänä.

Brown Falcon, ruskojalohaukka, *Falco berigora*

Ainoa havainto: 4.12. You Yangs Regional Parkissa 1 lintu lensi ylitsemme.

Nankeen Kestrel, australiantuulihaukka, *Falco cenchroides*

Yhteensä 16 lintua 9 päivän aikana.

Australian Hobby, australiannuolihaukka, *Falco longipennis*

Yhteensä 4 lintua 3 päivänä.

Baillon's Crake, kääpiöhuitti, *Porzana pusilla*

5.12. Bellarine Holiday Parkin lammella 5 lintua tepastelemassa aamulla ruhoston reunamalla.

Dusky Moorhen, tummaliejukana, *Gallinula tenebrosa*

Yhteensä 124 lintua 7 päivänä, eniten 16.12. Ballaratin Lake Wendoureeella 50 yksilöä.

Purple Swamphen, sulttaanikana, *Porphyrio porphyrio*

Yhteensä 35 lintua 4 päivänä, eniten 16.12. Ballaratin Lake Wendoureeella 25 yksilöä.

Eurasian coot, nokikana, *Fulica atra*

Yhteensä 1518 lintua 7 päivänä, eniten 7.12. Port Fairyyn suurella kluuvijärvellä 900 ja 16.12. Ballaratin Lake Wendoureeella 500 yksilöä.

Bush Stone-Curlew, australianpaksujalka, *Burhinus grallarius*

Ainoa havainto: Little Desertin kansallispuistossa huutelua 9.12. lähellä Natura Lodgea.

Australian Pied Oystercatcher, australianmeriharakka, *Haematopus longirostris*

Vain 5 yksilöä kahtena päivänä, eniten 7.12. Port Fairyssä 4 yksilöä, mm. 1/1 Griffith Islandilla.

Sooty Oystercatcher, sysimeriharakka, *Haematopus fuliginosus*

Ainoa havainto 7.12. Port Fairyn Griffith Islandilla 4 lintua.

Black-winged Stilt, pitkäjalka, *Himantopus himantopus*

Vain kahtena päivänä: 4.12. matkalla Geelongiin 2 lintua tienvarsikosteikolla ja 7.12. 1/1 + 2 maastopoikasta Port Fairyn kosteikolla Griffith Islandin vieressä. IOC:n World Bird Listin mukaan luokitellaan nykyisin omaksi lajikseen: *Himantopus leucocephalus* (Pied/White-headed Stilt).

Red-capped Plover, ruosteniskatylli, *Charadrius ruficapillus*

Ainoa havaintopaikka Gulf Spencerin rantalietteellä Red Cliff Lookoutin alapuolella, jossa illalla 11.12. 40 lintua, mutta seuraavana aamuna jäljellä vain 1 yksilö.

Hooded Plover, mustapäätilli, *Thinornis cucullatus*

Ainoa havaintopaikka Griffith Island, jossa 7.12. aamulla 3 lintua ja illalla vielä 1 yksilö.

Black-fronted Dotterel, mustaotsatylli, *Elseya melanops*

Ainoa havaintopaikka Murray Bridgen jätevesiallasalue, jossa 10.12. varoitteleva pariskunta.

Masked Lapwing, naamiohyppä, *Vanellus miles*

Yhteensä 48 lintua 9 päivänä, eniten 7.12. Port Fairyn kluuvijärvellä 12 yksilöä.

Eastern Curlew, ohotankuovi, *Numenius madagascariensis*

Ainoa havaintopaikka Queenscliffin Swan Bay, jossa 5.12. 20 lintua rantalietteellä.

Red-necked Stint, rusokaulasirri, *Calidris ruficollis*

Kahtena päivänä, eniten 7.12. Griffith Islandin rantalietteillä 150 lintua, lisäksi 11.12. Gulf Spencerin rantalietteellä 1 yksilö Red Cliff Lookoutin alapuolella.

Sharp-tailed Sandpiper, suippopyrstösirri, *Calidris acuminata*

Ainoa havainto 7.12. Port Fairyn Griffith Island 15 yksilöä lietteellä.

Red Knot, isosirri, *Calidris canutus*

Ainoa havainto 5.12. Point Lonsdale, jossa 40 lintua lennossa.

Caspian Tern, räyskä, *Hydroprogne caspia*

Ainoa havainto 5.12. Point Lonsdalen edustalla 1 partioiva räyskä.

Crested Tern, töyhtötiira, *Sterna bergii*

Yhteensä 24 lintua 4 päivänä

Whiskered Tern, valkoposkitiira, *Chlidonias hybridus*

Yhteensä 310 lintua: 5.12. Queenscliffin Swan Bayllä 300 ja 7.12. Port Fairyn kluuvijärvel-
lä 10 yksilöä.

Kelp Gull, etelänselkälökki, *Larus dominicanus*

Yhteensä 6 lintua kahtena päivänä: 5.12. Point Lonsdale 1 nuori ja 7.12. Port Fairy 5 yksi-
lää.

Silver Gull, hopealokki, *Chroicocephalus novaehollandiae*

Yhteensä 1154 lintua 13 päivänä, suurimmat päiväsummat 200 yksilöä.

Yellow-tailed Black-Cockatoo, mustakakadu, *Calyptorhynchus funereus*

Yhteensä 20 lintua 4 päivänä, eniten Lornessa, jossa 5.12. 10 yksilöä.

Gang-gang Cockatoo, kekälekakadu, *Callocephalon fimbriatum*

Ainoa havaintopäivä 6.12., jolloin Lornen Allenvalessa aamulla 2 lintua ja päivällä Cape
Otwayn majakkatien varrella 6 yksilöä.

Galah, ruusukakadu, *Eolophus roseicapillus*

Yhteensä 526 lintua 12 päivänä. Suurimmat päiväsummat 100, 120 ja 150 yksilöä.

Long-billed Corella, idäнкoukkukakadu, *Cacatua tenuirostris*

Yhteensä 8 lintua 3.-4.12. Melbournessa ja lähistöllä.

Little Corella, lähdekakadu, *Cacatua sanguinea*

Yhteensä 30 lintua 12.12. Port Augustanseudulla.

Long-billed / Little Corella, idäнкoukku- / lähdekakadu

Yhteensä 580 lintua parveutuneina 6.-14.12. Victoriassa ja SA:ssa yleensä autosta nähty-
nä.

Sulphur-crested Cockatoo, kultatöyhtökakadu, *Cacatua galerita*

Yhteensä 57 lintua 8 päivänä.

**Long-billed / Little Corella / Sulphur-crested Cockatoo, idäнкoukku- / lähde- / kulta-
töyhtökakadu**

Yhteensä 150 lintua 11.12. matkalla Port Augustaan yhtenä suurparvena.

Rainbow Lorikeet, sateenkaariluri, *Trichoglossus haematodus*

Yhteensä 118 lintua 13 päivänä.

Purple-crowned Lorikeet, vaeltajalurikki, Glossopsitta porphyrocephala

Kaksi lintua eri päivinä, 15.12. Little Desert Nature Lodgen pihalla eukalyptuksen latvassa kuvattavana.

Musk Lorikeet, myskilurikki, Glossopsitta concinna

Yhteensä 48 lintua 5 päivänä.

Australian King Parrot, australiankuningaskaija, Alisterus scapularis

Ainoa havainto 6.12. Lornen Allenvalessa 5 lintua ruokailemassa puustossa.

Crimson Rosella, punarosella, Platycercus elegans

Yhteensä 70 lintua 5 päivänä.

Eastern Rosella, valkokurkkurosella, Platycercus eximius

Yhteensä 23 lintua 6 päivänä.

Red-rumped Parrot, savanniparatiisikaija, Psephotus haematonotus

Yhteensä 53 lintua 6 päivänä.

Fan-tailed Cuckoo, viuhkakäki, Cacomantis flabelliformis

Ainoa havaintopäivä 6.12., jolloin Lornen Allenvalessa ja Erskine Fallsilla 3 viheltelijää.

Horsfield's Bronze-Cuckoo, australiannonssikäki, Chalcites basalis

Yhteensä 6 lintua 5 päivänä.

Shining Bronze-Cuckoo, kiiltokäki, Chalcites lucidus

Ainoa havaintopäivä 5.12., jolloin 1 lintu.

Laughing Kookaburra, isonauraja, Dacelo novaeguineae

Yhteensä 28 lintua 9 päivänä.

Sacred Kingfisher, pyhimyskalastaja, Todiramphus sanctus

Yhteensä 7 lintua 6 päivänä.

Rainbow Bee-eater, australianmehiläissyöjä, Merops ornatus

Yhteensä 15 lintua 5 päivänä, eniten 10.12. illalla Gladstonessa.

White-throated Treecreeper, sademetsäkiipijä, Cormobates leucophaea

Yhteensä 8 lintua 3 päivänä, eniten Lornen Allenvalessa ja Erskine Fallsilla 6.12. yht. 5 yksilöä.

Brown Treecreeper, eukalyptuskiipijä, *Climacteris picumnus*

Little Desertin kansallispuistossa pesäkolo ja emo 14.-15.12.

Satin Bowerbird, satiinilavastaja, *Ptilonorhynchus violaceus*

Ainoa havainto 6.12. Lornen Allenvalessa /3 eukalyptusmetsässä.

Superb Fairy-wren, sinikurkkumaluri, *Malurus cyaneus*

Yhteensä 210 lintua 10 päivänä.

White-winged Fairy-wren, valkosiipimaluri, *Malurus leucopterus*

Ainoa havainto 11.12. Arid Lands Botanic Gardenin vieressä matalassa kasvustossa komea koiras.

Rufous Bristlebird, isosukasmaluri, *Dasyornis broadbenti*

Havainnot kahdelta päivältä: 5.12. Point Addis 5 lintua ja 6.12. laulava Twelve Apostles. Point Addisilla myös laulua.

White-browed Scrubwren, naamiosilkkimaluri, *Sericornis frontalis*

Ainoa havaintopaikka Melbournen Royal Botanic Garden, jossa 3.12. 5 lintua.

Brown Thornbill, kaneliperämaluri, *Acanthiza pusilla*

Ainoat 3.12. Melbournessa Royal Botanic Gardenissa 2 lintua.

Buff-rumped Thornbill, ruso-otsamaluri, *Acanthiza reguloides*

Yhteensä 16 lintua 5 päivänä, eniten Anglesean hiljaisessa eukalyptusmetsässä 5.12. 6 yksilöä.

Yellow-rumped Thornbill, keltaperämaluri, *Acanthiza chrysorrhoa*

Yhteensä 34 lintua 5 päivänä.

Weebill, kultamaluri, *Smicrornis brevirostris*

Yhteensä 11 lintua 6 päivänä.

Spotted Pardalote, timanttihelmikäs, *Pardalotus punctatus*

Yhteensä 8 lintua 2 päivänä Victoriassa.

Striated Pardalote, metsähelmikäs, *Pardalotus striatus*

Yhteensä 25 lintua 8 päivänä.

Crescent Honeyeater, liivimesikko, *Phylidonyris pyrrhopterus*

Ainoa havainto 10.12. Para Wirran virkistyspuistossa 1 lintu eukalyptuksissa.

Tawny-crowned Honeyeater, nummimesikko, *Glyciphila melanops*

Ainoa havainto 8.12. Little Desertin kansallispuistossa 1 lintu malleella.

Eastern Spinebill, naskalivyömesikko, *Acanthorhynchus tenuirostris*

Ainoa havainto 6.12. Erskine Fallsin eukalyptusmetsässä 1 yksilö.

Yellow-faced Honeyeater, viiksilaulumesikko, *Lichenostomus chrysops*

Yhteensä 7 lintua 3 päivänä, eniten 6.12. 4 yksilöä, mm. Cape Otwayn majakalla.

Singing Honeyeater, laulumesikko, *Lichenostomus virescens*

Yhteensä 45 lintua 4 päivänä, eniten 11. ja 12.12. Arid Lands Botanic Gardenilla.

White-eared Honeyeater, mustakurkkumesikko, *Lichenostomus leucotis*

Yhteensä 9 lintua 5 päivänä, eniten Little Desertin kansallispuistossa.

White-plumed Honeyeater, valkosepelmesikko, *Lichenostomus penicillatus*

Yhteensä 44 yksilöä 6 päivänä.

New Holland Honeyeater, valkosilmämesikko, *Phylidonyris novaehollandiae*

Yhteensä 190 lintua 9 päivänä.

White-fronted Honeyeater, kultasiipimesikko, *Purnella albifrons*

Yhteensä 3 lintua kahtena päivänä Arid Lands Botanic Gardenilla.

Brown-headed Honeyeater, ruskolakkimesikko, *Melipthreptus brevirostris*

Yhteensä 9 lintua 2 päivänä Little Desertin kansallispuistossa.

White-naped Honeyeater, punakulmamesikko, *Melipthreptus lunatus*

Ainoa havainto 5.12. Lorne Foreshore Caravan Parkin eukalyptusten kukilla 2 lintua.

Spiny-cheeked Honeyeater, mustapyrstömesikko, *Acanthagenys rufogularis*

Yhteensä 42 lintua 4 päivänä.

Little Wattlebird, pikkuhelttamesikko, *Anthochaera chrysoptera*

Yhteensä 4 lintua 2 päivänä, eniten 3.12. Melbournen Royal Botanical Gardenissa 3 lintua.

Red Wattlebird, punahelttamesikko, *Anthochaera carrunculata*

Yhteensä 339 lintua 16 päivänä. Runsain ja yleisin mesikkolaji, joka nähtiin kaikkina päivinä.

Bell Miner, kellomesikko, *Manorina melanophrys*

Ainoa havainto 3.12. Melbournen Royal Botanic Gardenilla 5 kellottelijaa. Laji ei esiinny Victoriassa Melbournen länsipuolella, eikä lainkaan South Australiassa.

Yellow-throated Miner, keltanokkamesikko, Manorina flavigula

Ainoat Port Augustan Holiday Parkin eukalyptuksissa 11. ja 12.12.: pariskunnalla lento-poikasia.

Noisy Miner, sotilasmesikko, Manorina melanocephala

Yhteensä 101 lintua 11 päivänä. Victoriassa selvästi yleisempi kuin SA:ssa.

White-browed Babbler, naukutimali, Pomatostomus superciliosus

Yhteensä 41 lintua 4 päivänä Little Desertin kansallispuistossa ja Arid Lands Botanic Gardenilla.

Black-faced Cuckoo-shrike, naamiokäpinkäinen, Coracina novaehollandiae

Yhteensä 10 lintua 4 päivänä, eniten 9.12. Little Desertin kansallispuistossa.

Crested Bellbird, savannitöyhtöviheltäjä, Oreoica gutturalis

Ainoa havainto 9.12. aamulla, jolloin 2 viheltelijää Little Desertin kansallispuistossa.

Golden Whistler, kultavatsaviheltäjä, Pachycephala pectoralis

Yhteensä 20 lintua 3 päivänä Victoriassa, eniten 6.12. Lornen eukalyptusmetsissä 8 yksilöä.

Rufous Whistler, lyijyselkäviheltäjä, Pachycephala rufiventris

Yhteensä 13 lintua 5 päivänä.

Grey Shrike-thrush, rastasviheltäjä, Colluricincla harmonica

Yhteensä 20 lintua 8 päivänä.

Dusky Woodswallow, ruskoleiju, Artamus cyanopterus

Yhteensä 5 lintua Little Desertin kansallispuistossa 8. ja 9.12.

Grey Butcherbird, huiluvaris, Cracticus torquatus

Yhteensä 3 lintua eri päivinä.

Australian Magpie, isohuiluvaris, Cracticus tibicen

Yhteensä 299 lintua 16 päivänä eli laji nähtiin kaikkina päivinä.

Pied Currawong, huilukorppi, Strepera graculina

Yhteensä 44 lintua 5 päivänä Victoriassa.

Grey Currawong, nokihuilukorppi, Strepera versicolor

Yhteensä 9 lintua 5 päivänä, eniten Little Desertin kansallispuistossa.

Australian Raven, australiankorppi, Corvus coronoides

Vain 2 varmistettua: 11.12. tienvarren levähdyspaikalla laskeutuessamme Wilmingtonista kohti Port Augustaa.

Forest Raven, tasmaniankorppi, *Corvus tasmanicus*

Ainoa havainto 6.12. Erskine Fallsin tiheässä eukalyptusmetsässä 3 lintua.

Little Raven, pikkukorppi, *Corvus mellori*

Yhteensä 257 lintua 15 päivänä. Yleinen kaupunkilintu.

Raven sp.

Yhteensä 320 lintua 8 päivänä pääasiassa autosta nähtynä. Valtaosa (lähes kaikki?) pikkukorppeja.

Willie Wagtail, valkokulmamonarkki, *Rhipidura leucophrys*

Yhteensä 21 lintua 6 päivänä.

Grey Fantail, tuhkaviuhko, *Rhipidura albiscapa*

Yhteensä 30 lintua 9 päivänä.

Restless Flycatcher, lekuttelijamonarkki, *Myiagra inquieta*

Ainoa havainto 9.12. Little Desertin kansallispuistossa 1 lintu.

Magpie-lark, mutaharakka, *Grallina cyanoleuca*

Yhteensä 299 lintua 16 päivänä eli nähtiin kaikkina päivinä.

Apostlebird, mutanärhi, *Struthidea cinerea*

Ainoa havainto 11.12. Gladstonen rekkaparkin vieressä korjatulla viljapellolla 8 lintua.

White-winged Chough, mutavaris, *Corcorax melanorhamphos*

Yhteensä 29 lintua 3 päivänä: 4.12. You Yangs Regional Park 2, 9.12. Little Desertin kansallispuistossa 22 lintua (mukana lentopoikasia) ja 15.12. samalla alueella 5 yksilöä.

Jacky Winter, ruskokerttusieppo, *Microeca fascinans*

Ainoa havainto 15.12. Little Desertin kansallispuistossa 1 ajoittain laulava lintu.

Scarlet Robin, mustakurkkusieppo, *Petroica boodang*

Yhteensä 3 lintua Little Desertin kansallispuistossa: 9.12. 1/1 ja 15.12. 1/.

Red-capped Robin, punaotsasieppo, *Petroica goodenovii*

Yhteensä 7 lintua Little Desertin kansallispuistossa.

Eastern Yellow Robin, keltaoliivisieppo, *Eopsaltria australis*

Ainoa havaintopäivä 6.12., jolloin Lornen Allenvalessa ja Erskine Fallsilla yht. 5 lintua.

Hooded Robin, huppusieppo, *Melanodryas cucullata*

Ainoa havaintopaikka Little Desertin kansallispuisto, jossa 1/1 + lentopoikasia.

Australian Pipit, australiankirvinen, *Anthus australis*

Yhteensä 7 lintua maanteiden varsilla ja Little Desertin kansallispuistossa.

Eurasian Skylark, kiuru, *Alauda arvensis* – introd.

Yhteensä 27 lintua 3 päivänä Victoriassa.

Australian Reed-Warbler, australianrastaskerttunen, *Acrocephalus australis*

Yhteensä 17 lintua 6 päivänä: Melbournen Royal Botanic Gardenilla, Little Desertin kansallispuiston lammikon ruohostossa, Murrayjoen rantaruohostoissa, Gawlerin puronvarsilla sekä Ballaratin Lake Wendoureen ruohostoissa.

Little Grassbird, suokaislakerttunen, *Megalurus gramineus*

Havainnot kahdelta päivältä: 10.12 Murrayjoen rantaruohostossa laulua ja 16.12. Lake Wendoureen ruohostosaarekkeella laulua.

Silvereye, hopearilli, *Zosterops lateralis*

Yhteensä 41 lintua 6 päivänä.

Welcome Swallow, australianhaarapääsky, *Hirundo neoxena*

Yhteensä 296 lintua 14 päivänä.

Tree Martin, australiankalliopääsky, *Petrochelidon nigrigans*

Yhteensä 95 lintua 5 päivänä, eniten Little Desertin kansallispuistossa.

Tree Martin / Fairy Martin, keiju-/australiankalliopääsky, *Petrochelidon nigricans* / ariel

Yhteensä 30 lintua kahtena päivänä lajilleen määrittämättä jääneitä.

Song Thrush, laulurastas, *Turdus philomelos*

Ainoa havainto 12.12. Adelaiden pohjoispuolella Thompson Beachin ranta-asutuksella laulava lintu.

Common Blackbird, mustarastas, *Turdus merula* – introd.

Yhteensä 134 lintua 15 päivänä. Vain Melbourneen tuloitana emme lajia havainneet.

Common Starling, kottarainen, *Sturnus vulgaris* – Introd.

Yhteensä 1945 lintua 16 päivänä eli näimme lajin jokaisena päivänä. Kottaraispoikueita oli liikkeellä. Kottarainen näyttää menestyvän vieraslajina hyvin Australiassa.

Common Myna, pihamaina, *Acridotheres tristis* – introd.

Yhteensä 101 lintua 6 päivänä Victoriassa.

Red-browed Finch, oliivituliperä, *Neochmia temporalis*

Ainoa havainto 5.12. Lornessa 4 lintua puronvarren ruohostossa.

European Goldfinch, tikli, *Carduelis carduelis* – introd.

Yhteensä 60 lintua 4 päivänä Victoriassa.

Common Greenfinch, viherpeippo, *Chloris chloris*

Yhteensä 12 lintua 4 päivänä Victoriassa.

House Sparrow, varpunen, *Passer domesticus* – introd.

Yhteensä 925 lintua 16 päivänä eli nähtiin kaikkina päivinä. Varpunekin näyttää menestyvän hyvin vieraslajina Australiassa.

Kiitokset

Kiitokset Timo Lahdelle tarinoinnista Australian retkeilyn ja lintujen tiimoilta sekä monista hyvistä näkökohdista.

Kirjallisuus

Dolby, T. & Clarke, R. 2014: Finding Australian Birds.

Dolby, T., Johns, P. & Symonds, S. 2009: Where to see Birds in Victoria.

Nielsen, L. 2006: Birding Australia, Site Guide — The South-East.

Pizzey, G. & Knight F. 2012: The Field Guide to the Birds of Australia.

Waanders, P., I. & Wildiaries 2012: A Birdwatching Guide to South-Australia.